

Ochrona danych osobowych

Kluczowym dokumentem określającym zasady ochrony danych osobowych jest:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych – RODO), które weszło w życie od 25 maja 2018 r.

Rozporządzenie chroni podstawowe prawa i wolności osób fizycznych, w szczególności ich prawo do ochrony danych osobowych

Kogo dotyczy RODO? (art. 3)

wszystkie podmioty przetwarzające dane:

- reprezentujące sektor publiczny, czy prywatny;
- niezależnie od branży i wielkości;
- prowadzące działalność na terytorium UE (mające tu siedzibę albo jednostkę organizacyjną), niezależnie od tego, czy przetwarzanie odbywa się w UE;
- przetwarzające dane osobowe osób przebywających na terenie Unii nawet jeśli nie mają jednostek organizacyjnych na terenie UE, w sytuacji, gdy przetwarzanie danych osobowych wiąże się z:
 - oferowaniem towarów lub usług osobom przebywającym na terenie UE (również w sytuacji, gdy za towary i usługi nie wymaga się od nich zapłaty);
 - monitorowaniem zachowania osób fizycznych, o ile do tego zachowania dochodzi w Unii.

RODO nie stosuje się do przetwarzania danych osobowych (art. 2 RODO):

- w ramach działalności nieobjętej prawem UE;
- osób fizycznych, które przetwarzają dane wyłącznie w celach osobistych lub domowych;
- do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych;
- wykrywania i ścigania czynów zabronionych lub wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom;
- danych osób zmarłych (motyw 27);
- przetwarzania anonimowych informacji, w tym przetwarzania do celów statystycznych lub naukowych (motyw 26).

Czym są DANE OSOBOWE ? – art. 4 RODO

wszelkie informacje odnoszące się do zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej (osobie, której dane dotyczą)

Osobą **zidentyfikowaną** jest osoba, której znamy tożsamość – którą możemy wskazać spośród innych osób.

Osobą **możliwą do zidentyfikowania** jest osoba, której tożsamości nie znamy, ale możemy bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora, tj.:

- imię i nazwisko,
- nr identyfikacyjny,
- dane o lokalizacji,
- identyfikator internetowy,
- lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających osobę fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.

Spseudonimizowane dane osobowe, które przy użyciu dodatkowych informacji można przypisać osobie fizycznej, należy uznać za informacje o możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej.

Czym są DANE OSOBOWE ? – art. 4 RODO

Osoba zidentyfikowana, np.:

- pracownik, którego dane przetwarza pracodawca;
- klient sklepu internetowego, który podał swoje dane do wysyłki zamówienia;
- osoba, która w formularzu kontaktowym podaje swoje dane: imię, nazwisko, nr tel., adres e-mail;
- osoba możliwa do zidentyfikowania, np.:
- potencjalny kontrahent, którego posiadamy tylko nr ewidencyjny CEiDG;
- nadawca listu poleconego na podstawie numeru przesyłki.

Przykłady?

- informacja „XXX Sp. z o. o.”;
- informacja „Jan Kowalski, pracownik XXX Sp. z o. o.”;
- numer PESEL;
- adres poczty elektronicznej;
- adres IP;
- nr rejestracyjny samochodu;
- nr ubezpieczenia społecznego;
- nr konta bankowego;
- nr księgi wieczystej;
- nr uprawnień zawodowego;

To, czy dana informacja stanowi daną osobową w znacznym stopniu zależy od kontekstu, w jakim dane są zbierane i przetwarzane oraz od możliwości zestawienia - „powiązania” z innymi informacjami, które pozwolą na zidentyfikowanie konkretnej osoby.

DANE ZWYKŁE:

- imię i nazwisko;
- imiona rodziców;
- data urodzenia;
- miejsce urodzenia;
- adres zamieszkania;
- numer ewidencyjny PESEL;
- NIP;
- miejsce pracy;
- zawód;
- wykształcenia;
- seria i nr dowodu osobistego;
- nr telefonu.

SZCZEGÓLNE KATEGORIE DANYCH OSOBOWYCH (art. 9):

- pochodzenie rasowe lub etniczne;
- poglądy polityczne;
- przekonania religijne lub światopoglądowe;
- przynależność do związków zawodowych;
- dane genetyczne;
- dane biometryczne;
- dane dotyczące zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

PRZETWARZANIE oznacza operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie;

ADMINISTRATOR oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych; jeżeli cele i sposoby takiego przetwarzania są określone w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, to również w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego może zostać wyznaczony administrator lub mogą zostać określone konkretne kryteria jego wyznaczania;

Przykłady:

- pracodawca w stosunku do danych osobowych swoich pracowników;
- właściciel sklepu internetowego w stosunku do danych osobowych swoich klientów;
- właściciel sklepu internetowego w stosunku do danych osobowych osób, które zamówiły Newsletter;

WSPÓŁADMINISTRATOR danych osobowych

- to co najmniej dwóch administratorów, którzy wspólnie ustalają **cele i sposoby** przetwarzania danych, np. spółki w grupie, które mają wspólne zbiory danych osobowych pracowników, klientów, kontrahentów, itp.

PODMIOT PRZETWARZAJĄCY oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który przetwarza dane osobowe w imieniu administratora;

Przykłady:

- firma zajmująca się realizacją na zlecenie mailingów (outsourcing usług marketingowych);
- biuro rachunkowe, które przetwarza na zlecenie dane osobowe przekazane przez klienta;
- podmiot, który na zlecenie swoich klientów utrzymuje konta poczty elektronicznej;
- podmiot, który zajmuje się profesjonalnym niszczeniem dokumentów;
- zarządca nieruchomości, który przetwarza na zlecenie właścicieli nieruchomości dane lokatorów / najemców.

Zasady i podstawy prawne przetwarzania danych osobowych

ZASADY dotyczące przetwarzania danych osobowych (art. 5 RODO)

zasada zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości – przetwarzanie jest możliwe po spełnieniu przynajmniej jednej przesłanki z art. 6 ust. 1 lub art. 9 ust. 2 RODO, rzetelne i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą;

zasada ograniczonego celu – dane muszą być zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie dla celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane za niezgodne z pierwotnymi celami;

zasada minimalizacji danych - dane muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane;

zasada prawidłowości (merytorycznej poprawności) – dane muszą być prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane, należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane;

ZASADY dotyczące przetwarzania danych osobowych (art. 5 RODO)

zasada ograniczenia przechowywania – dane mogą być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane, dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy wyłącznie dla celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych, do celów statystycznych pod warunkiem, że zostaną wdrożone odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą;

zasada integralności i poufności – zapewnia, że dane są dokładne i kompletne oraz przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych;

zasada rozliczalności – administrator musi być w stanie wykazać przestrzeganie ww. przepisów.

PRZESŁANKI przetwarzania danych ZWYKŁYCH (art. 6 RODO)

- a) osoba, której dane dotyczą, **wyraziła zgodę** na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;
- b) przetwarzanie jest **niezbędne do wykonania umowy**, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;
- c) przetwarzanie jest **niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze**;
- d) przetwarzanie jest **niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby**, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej;
- e) przetwarzanie jest **niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administracji**;
- f) przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem.

PRZESŁANKI przetwarzania SZCZEGÓLNEJ KATEGORII DANYCH osobowych (art. 9 RODO)

- a) osoba, której dane dotyczą, wyraziła wyraźną zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub kilku konkretnych celach, chyba że osoba, której dane dotyczą nie może uchylić zakazu, o którym mowa w ust. 1, tj. *Zabrania się przetwarzania danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby;*
- b) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązków i wykonywania szczególnych praw przez administratora lub osobę, której dane dotyczą, w dziedzinie prawa pracy, zabezpieczenia społecznego i ochrony socjalnej, o ile jest to dozwolone prawem UE lub prawem państwa członkowskiego;
- c) przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej, a osoba, której dane dotyczą, jest fizycznie lub prawnie niezdolna do wyrażenia zgody;
- d) przetwarzania dokonuje się w ramach uprawnionej działalności prowadzonej z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń przez fundację, stowarzyszenie lub inny niezarobkowy podmiot o celach politycznych, światopoglądowych, religijnych lub związkowych, pod warunkiem że przetwarzanie dotyczy wyłącznie członków lub byłych członków tego podmiotu lub osób utrzymujących z nimi stałe kontakty w związku z jego celami oraz że dane osobowe nie są ujawniane poza tym podmiotem bez zgody osób, których dotyczą;
- e) przetwarzanie dotyczy danych osobowych w sposób oczywisty upublicznionych przez osobę, której dane dotyczą;
- f) przetwarzanie jest niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń lub w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez sądy;

PRZESŁANKI przetwarzania SZCZEGÓLNEJ KATEGORII DANYCH osobowych (art. 9 RODO)

- g) przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z ważnym interesem publicznym, na podstawie prawa UE lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie i konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą;
- h) przetwarzanie jest niezbędne do celów profilaktyki zdrowotnej lub medycyny pracy, do celów zdolności pracownika do pracy, diagnozy medycznej, zapewnienia opieki zdrowotnej lub zabezpieczenia społecznego, leczenia lub zarządzania systemami i usługami opieki zdrowotnej lub zabezpieczenia społecznego na podstawie prawa UE lub prawa państwa członkowskiego lub zgodnie z umową z pracownikiem służby zdrowia i z zastrzeżeniem warunków zabezpieczeń;
- i) przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z interesem publicznym w dziedzinie zdrowia publicznego, tj. ochrona przed poważnymi transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi lub zapewnienie wysokich standardów jakości i bezpieczeństwa opieki zdrowotnej oraz produktów leczniczych lub wyrobów medycznych, na podstawie prawa UE lub prawa państwa członkowskiego, które przewidują odpowiednie, konkretne środki ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą, w szczególności tajemnicę zawodową;
- j) przetwarzanie jest niezbędne do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych zgodnie z art. 89 ust. 1;

ZGODA osoby oznacza dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych.

Warunki wyrażenia zgody – art. 7 RODO

ADO musi być w stanie wykazać, że osoba, której dane dotyczą, wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych – zasada rozliczalności

- dobrowolność – zgoda jest ważna, jeśli osoba ma możliwość dokonania rzeczywistego wyboru, przy czym nie zachodzi ryzyko wprowadzenia w błąd, zastraszenia, przymusu lub znaczących negatywnych konsekwencji, jeśli nie wyrazi zgody; jeżeli konsekwencje wyrażenia zgody nie dają się pogodzić ze swobodą wyboru, zgoda nie jest dobrowolna
- konkretność – aby zgoda była ważna, musi być konkretna; niedopuszczalna jest ogólna zgoda bez określenia dokładnego celu przetwarzania
- świadomość – „zgoda na przetwarzanie danych osobowych ... nie może mieć charakteru abstrakcyjnego, lecz winna odnosić się do skonkretyzowanego stanu faktycznego, obejmując tylko określone dane oraz sprecyzowany sposób i cel ich przetwarzania” (*wyrok NSA z dn. 11.04.2003 r., II SA 3942/02*)
- jednoznaczność – „zgoda musi mieć charakter wyraźny, a jej wszystkie aspekty muszą być jasne dla podpisującego w momencie jej wyrażenia (*wyrok NSA z dn. 04.04.2003 r., II SA 2135/02*)

Warunki wyrażenia zgody – art. 7 RODO

- wyodrębnienie treści oświadczania zgody z treści oświadczenia dotyczącego innych kwestii;
- zrozumiała i łatwo dostępna forma;
- jasny i prosty język;
- możliwość wycofania zgody w dowolnym momencie, bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem (osoba musi być o tym poinformowana zanim wyrazi zgodę);
- wycofanie zgody musi być łatwe jak jej wyrażenie;
- zgoda nie może być warunkiem wykonania umowy, w tym świadczenia usługi;
- zgoda na przetwarzanie danych osobowych może być udzielona tylko konkretnemu podmiotowi - administratorowi danych.

Zgoda – powinna zawierać:

- Cel przetwarzania danych osobowych, których zgoda dotyczy;
- Charakter przetwarzanych danych (zakres danych);
- Podmiot, któremu udzielono zgody;
- Dla każdego administratora – osobne wyrażenie zgody;
- Dla każdego celu – osobne wyrażenie zgody;
- Możliwość odwołania zgody w każdym czasie;

Dokumenty niezbędne w ochronie danych osobowych:

1. **Obowiązek informacyjny**, czyli klauzula RODO, stosowana w związku z poinformowaniem klienta, mieszkańca, kandydata czy pracownika o celu i podstawie prawnej przetwarzania jego danych osobowych.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE – ogólne rozporządzenie o ochronie danych (dalej RODO), informuję, iż:

Administrator danych osobowych

Administratorem danych jest Wójt Gminy Czernikowo, adres kontaktowy: ul. Słowackiego 12, 87-640 Czernikowo. Aby skontaktować się z nami, wyślij wiadomość pod e-mail: info@czernikowo.pl lub zadzwoń pod numer tel. 54/287-50-01.

Inspektor ochrony danych

Informujemy o wyznaczeniu Inspektora Ochrony Danych. Aby skontaktować się z nim, wyślij wiadomość pod e-mail: iodo@czernikowo.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora.

Cel i podstawa przetwarzania

Pani/Pana dane osobowe przetwarzane są na podstawie przepisów RODO art. 6 ust. 1 lit c w celu wykonania obowiązków prawnych ciążących na administratorze związanych z przeprowadzeniem zamówienia publicznego zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych.

Podanie danych osobowych

Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest dobrowolne. Jednakże niepodanie danych wymaganych ustawowo uniemożliwi rozpatrzenie Pani/Pana wniosku lub inny sposób załatwienia sprawy. W sytuacji, gdy przetwarzanie danych osobowych odbywa się na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą, zgoda może być cofnięta w każdym czasie.

Odbiorcy danych

Odbiorcą Pani/Pana danych osobowych są podmioty uprawnione na mocy obowiązujących przepisów prawa, które przetwarzają je na zlecenie administratora tzw. podmiotom przetwarzającym, są nimi np.: podmioty świadczące usługi informatyczne oraz inne wykonujące wyspecjalizowane usługi, jednakże przekazanie Pani/Pana danych nastąpić może tylko wtedy, gdy zapewnią one odpowiednią ochronę Pani/Pana praw.

Okres przechowywania danych

Pani/Pana dane będą przechowywane w czasie niezbędnym do zrealizowania celu w tym również przez okres przewidziany do przechowywania, a następnie zgodnie z terminem archiwizacji.

Prawa

Za wyjątkami zastrzeżonymi przepisami prawa posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, prawo wniesienia sprzeciwu wobec ich przetwarzania.

Prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego

Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych – ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, gdy uzna Pani/Pan, iż doszło do naruszenia w przetwarzaniu danych osobowych niezgodnym z prawem.

Zautomatyzowane przetwarzanie

Pani/Pana dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.

Administrator nie przekazuje danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowych.

Dokumenty niezbędne w ochronie danych osobowych:

- Umowa powierzenia przetwarzania danych osobowych**, zawierana pomiędzy administratorem danych osobowych, np. Wójtem Gminy Czernikowo – Urzędem Gminy Czernikowo a podmiotem przetwarzającym, np. firmą, osobą, instytucją, która otrzyma dane osobowe.

osobowych zgodnie z niniejszą Umową, Rozporządzeniem oraz innymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego, chroniącymi prawa osób, których dane dotyczą.

§ 2

Cel i zakres przetwarzania powierzonych danych osobowych

- Administrator danych powierza Podmiotowi przetwarzającemu przetwarzanie następujących danych osobowych:
 - imiona i nazwiska;
 - adres obiektu;
 - nr działki i obrębu ewidencyjnego;
 - nr telefonu.
- Podmiot przetwarzający zobowiązuje się do przetwarzania powierzonych danych osobowych wyłącznie w celach związanych z rozliczeniem Umowy i wyłącznie w zakresie, jakim jest niezbędny do realizacji tych celów.
- Na wniosek Administratora danych lub osoby, której dane dotyczą Podmiot przetwarzający wskaże miejsca, w których przetwarza powierzone dane.

§ 3

Zasady przetwarzania danych osobowych

- Strony zobowiązują się wykonywać zobowiązania wynikające z niniejszej Umowy

Zasady przestrzegania ochrony danych osobowych:

- „zasada czystego biurka” - nie pozostawiaj dokumentów z danymi osobowymi na biurku;
- nie kopiuj danych na prywatny komputer;
- pamiętaj o zamykaniu szaf i biurka w których przechowywane są teczki z danymi osobowymi;
- „zasada czystego ekranu” - pamiętaj o ustawieniu loginu i hasła dostępu do komputera służbowego;

Naruszenia

Art. 33 ust. 2. Podmiot przetwarzający po stwierdzeniu naruszenia ochrony danych osobowych bez zbędnej zwłoki zgłasza je administratorowi.

Do naruszenia ochrony danych osobowych dochodzi, gdy:

- dotyczy danych przesyłanych, przechowywanych lub przetwarzanych przez podmiot, którego dotyczy naruszenie;
- jego skutkiem jest zniszczenie, utracenie, zmodyfikowanie, nieuprawnione ujawnienie lub nieuprawniony dostęp do danych osobowych;
- jest skutkiem złamania zasad bezpieczeństwa danych;

Przykładem może być naruszenie:

- poufności – np. gdy twój pracownik wyśle przypadkowo bazę danych osobowych klientów do osoby postronnej lub niewłaściwego działu firmy;
- dostępności – np. gdy zaginie pendrive z bazą danych klientów;
- integralności – np. gdy pracownik dla żartu zmieni nazwiska klientów;

Jeśli po przeprowadzeniu analizy stwierdzisz, że ryzyko naruszenia praw i wolności osobistych jest mało prawdopodobne, to nie musisz zawiadamiać o naruszeniu ochrony danych osobowych.

(źródło: <https://www.biznes.gov.pl/pl/opisy-procedur/-/proc/889>)

Dziękuję za uwagę.

Kontakt z inspektorem ochrony danych - iodo@czernikowo.pl